

Người Trung Quốc là một dân tộc không thành thục nhất trên thế giới

Ông Võ Trí Nhân

Khi khái quát tính dân tộc của người Trung Quốc, trong cuốn *Đường văn học* (1904), nhà thơ người Pháp Lữ Chi Siêu đã nhận mạnh nhu cầu học hỏi của người Trung Quốc, thói quen làm đay tay, chỉ biết chăm sóc lợi riêng. Ông còn cho rằng người bảo vệ mình thường võ đoán giáo dục, đã ngu muội nhút nhát song lại thích lừa đảo.

Quý quốc chúng ta không có ngày đay tay, mà chúng ta nên lo quốc dân không có đủ cách đay tay. Thúc đẩy của quý quốc là dân trí dân khí và nhân tài
» Lữ Chi Siêu khuyên Phan Bội Châu

Tôi đã trích dẫn trên cuốn *Tìm hiểu văn hóa người Trung Quốc*, Nhật Bản, Hàn Quốc của Kim Văn Học (bản dịch tiếng Việt của NXB Văn hóa Thông tin 2004). Ông này là một giáo sư người Trung Hoa, đay tay học Nhật. Trong những cuốn sách sưu tập tài liệu về dân tộc tính của người Trung Quốc, in ra các nhà xuất bản Bắc Kinh Thượng Hải, cũng thường thấy trích dẫn ông. Bản lừa đảo của bản thân Kim Văn Học đưa lên thành thói xấu số một trong cuốn sách mang tên *Chỉ hướng phát triển văn hóa của người Trung Quốc* (cuốn này in của Hàn Quốc và Nhật Bản). Cũng nói tới căn bệnh nan y này, ngoài những trí thức trong nước, Kim Văn Học còn dẫn ra ý kiến của người nước ngoài như A. H. Smith, hoặc M. Weber — nhà xã hội học của số một thế giới. Dù chưa tới Trung Quốc bao giờ, M. Weber cũng nói một cách quyết đoán: "Người Trung Quốc là một dân tộc không thành thục nhất trên thế giới"

Tôi dẫn ra những dẫn chứng trên để cùng hiểu là chúng ta không vì gì phải khó chịu khi nghe nói rằng thói giáo dục đã bóng lên mặt mặt quan hệ giữa người và người trong xã hội VN. Giáo dục, điều toa, phẫn phẫn, bả dốt, lòng người, bả vớ, điều xấu, gian lận, lừa đảo, bả bả m, xấu, xấu o trá, man trá, trí trá... những người đó đã miêu tả đầy đủ mặt cung của mặt căn bệnh virus có sức lây lan rất nhanh và hàng ngày trình ra muôn vàn bả mặt kẻ lừa trong cuộc sống quanh ta.

Nordemann nói rõ sự bóc lột quá đáng của nhà nước và tình trạng rệu rã của xã hội đã là nguyên nhân dẫn đến một số thói xấu trong xã hội. Chiếm tranh cho phép người ta phớt lờ những biện pháp để chiếm thắng kẻ thù, lúc này không gian đời là chết. Tuy nhiên sau chiếm tranh con người ta cũng mang sự gian dối đó vào hành thi công buôn bán, làm hàng xuất khẩu và nói chung là mọi quan hệ với bè bạn đồng nghiệp gia đình v.v...

Nhân vật Cuội trong Truyện Cuội người gốc cây đa mở đầu cho hàng loạt nhân vật lang thang trong văn học dân gian. Điều đáng nói là ở đây đã gặp sự có mặt những xuyên suốt đời. Cuội nói dối như một thói quen bẩm sinh. Bị một mặt sự, phải vì vì công, Cuội thực thi cách sống đời trá ngay trong gia đình. Sự lừa dối công thức đi từ hồn nhiên sang mục đích vụ lợi, cuối cùng biến thành tội ác (dẫn đến cái chết của con người). Ông E. Nordemann người Pháp đã ghi lại câu chuyện về Cuội như thế trong sách Quê hương tôi phần văn, một thể văn tùy bút đầu tiên của văn học VN in ra từ 1898 (bản dịch tiếng Việt 2006). Trong phần Văn viết về văn hóa VN, ông nói rõ sự bóc lột quá đáng của nhà nước và tình trạng rệu rã của xã hội đã là nguyên nhân dẫn đến một số thói xấu trong xã hội. Theo ông, chúng in vào đức tính của dòng giống. Mà một khuynh hướng có tính bẩm sinh về nói dối, về gièm pha và cẩu thả, là những thói xấu được Nordemann nêu lên đầu tiên. Chiếm tranh cho phép người ta phớt lờ những biện pháp để chiếm thắng kẻ thù, lúc này không gian đời là chết. Tuy nhiên sau chiếm tranh con người ta cũng mang sự gian dối đó vào hành thi công buôn bán, làm hàng xuất khẩu và nói chung là mọi quan hệ với bè bạn đồng nghiệp gia đình v.v...

Trong một bài viết in trên báo Văn Nghệ số ra 10-1- 2004, một nhà báo Mỹ là Lady Borton kể rằng lúc đầu đến VN, bà có phần bị choáng ngợp trước một xã hội lành mạnh, mọi người rất hào hứng sách, rõ ràng xã hội có giáo dục. Còn giờ đây, bà được chứng kiến muôn đui tui tui. Một lần, tôi một trong những người đi học nhà Hà Nội, bà đã buổi kiểm tra một tiếng Pháp. Mọi sinh viên còn rất trẻ, người nào cũng lanh lẹ. Thế mà lúc làm bài thi, chợt thấy họ trả lời rất lủng lẳng. Trong một giờ bà đã nhìn thấy những mảnh lời nhảm nhí của quảng đời trước đó của bà công lợi, Lady Borton xem đây như một đui khờ khi gặp. Và khi gặp họ, nhà báo Mỹ ghi tiếp, là hôm đó có một ông thầy tiếng Pháp trông lạ, ông ta ngời đó suốt thi gian thi và chẳng nói gì. Cảm thấy không thể hiểu được nhà, Lady Borton chợt có cách để với xe về văn phòng, một mũi nhốt nhốt. Vậy ta có thể bỏ đức tính lười nhốt của sự gian dối người Việt là tình trạng phổ biến của nó? Có lẽ đành phải nói vậy! Còn như lý do khi nói cho sự gian dối đó kéo dài, một phần là vì người ta thắng người khác về với mình và luôn luôn tìm ra lý do để biện hộ.

Câu chuyện Trí khôn của ta đây là một trong những truyện dân gian phổ biến được đưa vào Quốc văn giáo khoa thư, dạy cho học sinh lớp bốn, thuộc Pháp thuộc. Nhưng ta hãy để ý chính là ở đây con người đã nói dối con người để từ chối sự khôn ngoan của mình. Trí khôn được hiểu như nghĩa không phải là sự hiểu biết, sự đào sâu suy nghĩ, mà là sự gian dối. Trong một lần nói về thói xấu của người đồng thời, Nguyễn Trãi than thở “thực gièm pha có những cái nào như xấu mình”. Chắc hẳn chúng ta nên hiểu câu nói này theo nghĩa thông thường đời: bênh ta ngược họ

Giới thiệu

Tên: Nguyễn Trí Nhân

Thống kê: 05 Tháng 2 Năm 2010 12:42

biên tập.

Theo blog Nguyễn Trí Nhân